

113 LITANII

Wybór i opracowanie
ks. Jerzy Lech Kontkowski SJ

Wydawnictwo WAM • Księża Jezuici
Kraków 2012

© Wydawnictwo WAM, 2012

Redakcja
ks. Tomasz Homa SJ

Korekta
Małgorzata Zając, Jadwiga Zięba

ISBN 978-83-7505-925-0

NIHIL OBSTAT

Prowincja Polski Południowej Towarzystwa Jezusowego

ks. Wojciech Ziółek SJ, prowincjał

Kraków, 12 października 2011 r., l.dz. 323/2011

WYDAWNICTWO WAM

ul. Kopernika 26 • 31-501 Kraków
tel. 12 62 93 200 • faks 12 42 95 003
e-mail: wam@wydawnictwowam.pl
www.wydawnictwowam.pl

DZIAŁ HANDLOWY

tel. 12 62 93 254-255 • faks 12 43 03 210
e-mail: handel@wydawnictwowam.pl

KSIĘGARNIA INTERNETOWA

tel. 12 62 93 260, 12 62 93 446-447 • faks 12 62 93 261
e.wydawnictwowam.pl

Drukarnia Wydawnictwa WAM

ul. Kopernika 26 • 31-501 Kraków

Szokuje nas tytuł: *113 litanii*. Znamy zaledwie kilka. Są odmawiane w Kościele: w maju – Litania Loretańska, w czerwcu – Litania do Serca Pana Jezusa. Niekiedy, jako pokutę, otrzymujemy do odmówienia litanie.

Powtarzanie tych znanych wezwań, np.: *zmiłuj się nad nami, módl się za nami*, wyraża wewnętrzną prawdę o nas i o naszym życiu. Wiemy, że nigdy dosyć wołania: *zmiłuj się, Boże!* Modlitwa litanijna wycisza nas wewnętrznie. Odmawiana czy śpiewana we wspólnocie tworzy między nami duchowe więzi.

Książka proponuje nam litanie kierowane do Boga w Trójcy Świętej Jedynego, do Chrystusa i Ducha Świętego, do Matki Bożej (15 litanii), Świętych, na różne okresy liturgiczne i na różne sytuacje. Wezwania litanijne wychowują. Przypominają wydarzenia z życia Pana Jezusa, Matki Bożej i Świętych, podkreślają rozmaite aspekty życia duchowego. Sam chcę wracać (i radzę innym) do litanii o pokorę: „od pragnienia, aby mnie kochano..., aby się z moim zdaniem liczone..., od obawy przed upokorzeniami..., przed zapomnieniem, wybaw mnie, Jezu; aby drugich chwalono, a o mnie zapomniano...”.

bp Jan Szkodoń

SŁOWO WPROWADZENIA

Nazwa *litania* w języku polskim jest zapożyczona z łaciny, a pochodzi z języka greckiego od słowa *litaneia* = proszenie, błaganie (później – procesja błagalna). Bliskoźnacznym odpowiednikiem litanii jest nazwa *suplikacja* (łac. *supplicatio* = modły błagalne).

Litania jest formą modlitewną złożoną z szeregu wezwań pochwalnych, błagalnych, skierowanych do Boga lub Świętych, wypowiedzianych lub śpiewanych przez przewodniczącego (kapłana, diakona lub kantora), na które wierni odpowiadają powtarzającym się wezwaniem o wstawiennictwo i opiekę, np.: *zmiłuj się nad nami; przepuść nam, Panie; módl się za nami.*

Litanie były znane już w starożytnym Babilonie. W starożytnej liturgii hebrajskiej spotykamy *Psalm 136(135)*, który jest hymnem dziękczynnym w formie litanijnej: *Chwalcie Pana, bo dobry, bo Jego łaska na wieki.* Refren: *bo Jego łaska na wieki* powtarza

się 26 razy. Podobną litanijną budowę ma *Psalm 118(117)*.

W późnojudaistycznych *Osiemnastu Błogosławieństwach* (*Szemone Esre*) – codziennej modlitwie porannej bogobojnego Żyda – w litanijny sposób powtarza się wezwanie: *Pochwalonyś Ty, Wiekuisty, Boże nasz, Królu wszechświata*.

W *Nowym Testamencie* za Jezusem wołało dwóch niewidomych: *Zmiłuj się nad nami, Synu Dawida!* (Mt 9, 27) i kobieta kananejska: *Zmiłuj się nade mną, Panie, Synu Dawida!* (Mt 15, 22) oraz dziesięciu trędowatych: *Jezusie, Mistrzu, zmiłuj się nad nami!* (Łk 17, 13).

Kyrie elejson (*Panie, zmiłuj się nad nami*) rozpoczyna, po wejściu, liturgię mszalną. *Kyrie* wprowadzono do liturgii antiocheńsko-jerozolimskiej około 350 roku.

Święty Benedykt z Nursji w VI w. napisał w swej *Regule*, że zakonnicy w nocy po psalmach odmawiają modlitwę litanijną, to jest *Kyrie elejson* (9, 10).

W Kościele bizantyjskim są w częstym użyciu takie formy litanijne, jak *ektenie*, *akatysty* i *molebeny*.

Ektenie (gr. *ekteino* = rozciągać się w długim szeregu, pobudzać) są to wezwania modlitewne wygłaszane przez diakona lub kapłana, składające się z szeregu prośb, które dotyczą najważniejszych

potrzeb i trosk wierzących ludzi. Na prośby te chór odpowiada: *Boże, zmiłuj się* albo *Panie, zmiłuj się*. W Kościele łacińskim *ekteniom* odpowiada wprowadzona po 1970 roku modlitwa powszechna (wiernych) podczas Mszy św. na zakończenie liturgii słowa, a przed rozpoczęciem liturgii eucharystycznej.

Akatyst (gr. *akathystos* = nie siedząc) jest to zbiór hymnów liturgicznych śpiewanych na stojąco ku czci Chrystusa Pana, Matki Bożej lub Świętych. Składa się on z 13 *kondakionów* (gr. *kondakion* = krótki hymn) i 12 *ikosów* (gr. *ikos* = dom, pieśń liturgiczna). Łacińska Litania do Najświętszej Maryi Panny w Loreto we Włoszech (tzw. Loretańska) prawdopodobnie była wzorowana na greckim akatyście.

Moleben jest to krótkie nabożeństwo błagalne (np. w intencji uzdrowienia chorego) lub dziękczynne (np. z okazji dobrego spełnienia zadania) skierowane do Chrystusa Pana lub do Matki Boskiej, względnie Świętego.

W Kościele łacińskim była pierwotnie (w VII w.) jedynie Litania do Wszystkich Świętych, która w swej głównej starszej części zwraca się do Chrystusa (*wybaw nas, Panie! – wysłuchaj nas, Panie!*). Później przed nią umieszczono wezwania do Świętych, aby łączyli się z nami w modlitwie błagalnej. Litania ta jest śpiewana w Wigilię Wielkanocną, podczas kanonizacji Świętych, podczas udzielania święceń biskupom, kapłanom, diakonom i podczas

procesji błagalnych. Litanie ta miała różne wersje. W XVI w. została ujednoczona po Soborze Trydenckim za Piusa V. Obecnie ma wersję dłuższą (procesyjną, pokutną) i krótszą (obrzędową). Na jej wzór układano inne litanie, których najwięcej powstało w epoce baroku (XVII-XVIII w.).

Litanie zatwierdzone przez Stolicę Apostolską mogą być odmawiane podczas publicznych nabożeństw. Należą do nich:

- Litanie do Najświętszego Imienia Jezus;
- Litanie do Najświętszego Serca Pana Jezusa;
- Litanie do Najdroższej Krwi Chrystusa Pana;
- Litanie do Najświętszej Maryi Panny (Loretańska);
- Litanie do Wszystkich Świętych;
- Litanie do świętego Józefa.

Poza tym, w wydanych księgach liturgicznych, za zgodą Konferencji Episkopatu Polski, znajdują się:

- Litanie przy konających, w: *Sakramenty chorych. Obrzędy i duszpasterstwo*, Katowice 2010²;
- Litanie za zmarłych, w: *Obrzędy pogrzebu dostosowane do zwyczajów diecezji polskich*, Katowice 2011².

Niniejszy zbiór 113 litanii nie jest uszeregowany w porządku chronologicznym, ani go nie podzielono na litanie publiczne i prywatne, lecz zastosowano podział systematyczno-rzeczowy.

Na pierwszym miejscu umieszczono litanie odnoszące się do Trzech Osób Trójcy Świętej.

Na drugim miejscu dano zbiór litanii obejmujący wezwania do Najświętszej Maryi Panny i Aniołów.

Na trzecim miejscu wyliczane są litanie do Świętych.

Na czwartym miejscu znajdują się różne litanie, a dotyczące:

- okresów roku liturgicznego (np. Adwentu, Wielkiego Postu, Kwartalnych Dni Modlitw, ostatniego dnia roku);
- pokuty (np. nawrócenia, żalu, dziękczynienia, dobrej intencji);
- różnych potrzeb (np. o ustanie burz, w czasie utrapienia, o formację promotorów społecznego przekazu, o zbawienie od głupoty, o pokorę, za chorych);
- wreszcie w sprawach ostatecznych (np. za konających, za zmarłych, o pragnienie nieba).

Litanie publiczne podano w dzisiejszej szacie językowej, tak jak się je powszechnie obecnie wydaje. W litaniiach prywatnych niektóre wezwania językowo uwspółcześniono, inne zaś skreślono, nie starając się znaleźć dla nich współczesnego równoważnika językowego, jak np. w przypadku wezwania: *Trąbo Ewangelii*. Tak więc w opracowa-

niu litanii prywatnych więcej było skreśleń niż poprawek, co spowodowało, że uległy one znacznemu skróceniu. Modlitwy końcowe z litanii prywatnych, gdzie się udało, zastąpiono kolektami z *Mszалу Rzymskiego dla diecezji polskich*, Pallottinum, Poznań 2009².

Niniejsze opracowanie oparto na *Zbiorze modlitw odpustowych z dodaniem dziewięćdziesięciu czterech litanij ułożonych przez X. Wincentego Wnukowskiego*, Wilno 1900 (drukiem Józefa Zawadzkiego, stron 641). Wykorzystano jednak nie wszystkie 94 litanie, lecz tylko 70, którym poprawiono i skrócono teksty; 17 zaś litaniiom zmieniono całkowicie teksty oraz dodano 26 zupełnie nowych litanii, m.in. do bł. Jana Pawła II i bł. ks. Jerzego Popiełuszki.

ks. Jerzy Lech Kontkowski SJ

28

LITANIA DO CHRYSTUSA KRÓLA

Kyrie, elejson! Chryste, elejson! Kyrie, elejson!
Chryste, usłysz nas! Chryste, wysłuchaj nas!

- ♦ Ojczy z nieba, Boże, *zmiłuj się nad nami.*
- ♦ Synu, Odkupicielu świata, Boże...
- ♦ Duchu Święty, Boże...
- ♦ Święta Trójco, Jedyny Boże...

- ♦ Chryste Królu, Boże z Boga, Światłości ze Światłości, *przyjdź królestwo Twoje!*
- ♦ Chryste Królu, Obrazie Boga niewidzialnego...
- ♦ Chryste Królu, w którym są wszystkie rzeczy stworzone...
- ♦ Chryste Królu, przez którego świat jest stworzony...
- ♦ Chryste Królu, z Dziewicy zrodzony...
- ♦ Chryste Królu, prawdziwy Boże i prawdziwy Człowiecze...

- ♦ Chryste Królu, uwielbiony przez pastuszków i Trzech Króli...
- ♦ Chryste Królu, Prawodawco najwyższy...
- ♦ Chryste Królu, Źródło i wzorce wszelkiej świętości...
- ♦ Chryste Królu, Droga nasza, Prawdo i Żywocie nasz...

- ♦ Chryste Królu, któremu jest dana wszelka władza na niebie i na ziemi, *panuj nad duszami!*
- ♦ Chryste Królu, Kapłanie Przedwieczny...
- ♦ Chryste Królu rozumu...
- ♦ Chryste Królu woli...
- ♦ Chryste Królu cierpienia, cierniem ukoronowany...
- ♦ Chryste Królu pokory, przez urąganie szkarłatem odziany...
- ♦ Chryste Królu, Oblubieńczy Dziewic...
- ♦ Chryste Królu, który w Marii Magdalenie uczciłeś życie pokutne...
- ♦ Chryste Królu, którego królestwo nie jest z tego świata...
- ♦ Chryste Królu, przez królewski Dar Twojej Miłości, Eucharystię świętą...

- ♦ Chryste Królu, Arcydzieło Wszechmocy Ojca i Miłości Ducha Świętego, *panuj nad rodzinami!*

- ♦ Chryste Królu, który podniosłeś małżeństwo do godności sakramentu...
- ♦ Chryste Królu, który uczyniłeś pierwszy cud na godach w Kanie Galilejskiej...
- ♦ Chryste Królu, najmilszy Przyjacielu dzieci...
- ♦ Chryste Królu, który przez swe życie ukryte w Nazarecie dałeś przykład rodzicom i dzieciom...
- ♦ Chryste Królu, który przez robotę rąk Twoich uszlachetniłeś i uświęciłeś pracę...
- ♦ Chryste Królu, który wskrzesiłeś z umarłych i oddałeś rodzinie młodzieńca z Naim, córkę Jaira i przyjaciela swego Łazarza...
- ♦ Chryste Królu, który przebaczyłeś grzesznej niewieście...
- ♦ Chryste Królu, przez Twoją miłość do Maryi i Józefa...

- ♦ Chryste, Królu królów i Panie nad panami,
panuj nad narodami!
- ♦ Chryste, Królu wieków nieśmiertelny...
- ♦ Chryste, Królu chwały wiecznej...
- ♦ Chryste Królu, który kierujesz losami wojen...
- ♦ Chryste Królu, Księżę Pokoju...
- ♦ Chryste Królu, który na swych ramionach nosisz zamię panowania...
- ♦ Chryste Królu, którego królestwu nie będzie końca...

- ♦ Chryste Królu, który zasiadasz nad Cherubina-
mi...
- ♦ Chryste Królu, przez miłość, jaką we wszystkich
czasach świadczyłeś narodom, które były Ci wier-
ne, *panuj nad swymi nieprzyjaciółmi!*
- ♦ Chryste Królu, który „składasz mocarzów ze sto-
lic, a wywyższasz pokornych”...
- ♦ Chryste Królu, który druzgoczysz królów w dniu
gniewu Twego...
- ♦ Chryste Królu, który śmiercią na krzyżu piekło
pokonałeś...
- ♦ Chryste Królu, który Zmartwychwstaniem Two-
im śmierć zwyciężyłeś...
- ♦ Chryste Królu, który przyjdiesz sądzić żywych
i umarłych...
- ♦ Chryste Królu, w dniu Twojej potęgi, w chwale
Świętych Twoich...
- ♦ Chryste Królu, przez Twoją miłosną modlitwę na
krzyżu: „Ojczy, odpuść im, bo nie wiedzą co czy-
nią”...
- ♦ Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata,
przepuść nam, Panie.
- ♦ Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata,
wysłuchaj nas, Panie.
- ♦ Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata,
zmiłuj się nad nami.

P: Królestwo Jego rozszerzać się będzie.

W: A pokój trwać będzie bez końca.

P: Módlmy się:

Wszechmogący, wiekuisty Boże, który wszystko odnowić chciałeś przez Najmilszego Syna Twego, Króla Wszechświata, racz w dobroci Twojej sprawić, aby wszystkie narody, rozdzielone przez grzech, poddały się słodkiej władzy Twojej. Przez tegoż Pana naszego, Jezusa Chrystusa, który z Tobą żyje i króluje przez wszystkie wieki wieków.

W: Amen.

SPIS TREŚCI

Słowo wprowadzenia	7
Psalm 136(135)	13

Część I

Litanie do Trzech Osób Trójcy Świętej

1. Litania o wierze	19
2. Litania o nadziei	22
3. Litania o miłości Boskiej	25
4. Litania do Przenajświętszej Trójcy	28
5. Litania do Opatrzności Boskiej	31
6. Litania o Miłosierdziu Bożym	34
7. Litania o zgadzaniu się z wolą Bożą	38
8. Litania do Boga Ojca	41
9. Litania, aby stała się jedna owczarnia i jeden Pasterz	44
10. Litania do Dzieciątka Jezus	47
11. Litania kochających Jezusa	50
12. Litania dla otrzymania miłości Jezusa	53

13.	Litania do Krzyża Świętego	56
14.	Litania do Męki Pańskiej	60
15.	Litania do Najdroższej Krwi Chrystusa Pana.....	63
16.	Litania do pięciu ran Pana Jezusa	66
17.	Litania do Najświętszego Imienia Jezus ...	70
18.	Litania do Najświętszego Sakramentu	74
19.	Litania do Najświętszego Serca Jezusowego	78
20.	Litania do Przenajświętszego Oblicza Pana Jezusa	81
21.	Litania na Zwiastowanie Pańskie	87
22.	Litania na Narodzenie Pańskie	90
23.	Litania na Objawienie Pańskie	93
24.	Litania na Ofiarowanie Pańskie	97
25.	Litania na Przemienienie Pańskie	100
26.	Litania do Chrystusa Zmartwychwstałego	103
27.	Litania na Wniebowstąpienie Pańskie	107
28.	Litania do Chrystusa Króla	110
29.	Litania do Ducha Świętego	115

Część II

Litanie do Najświętszej Maryi Panny i Aniołów

30.	Litania Loretańska do Najświętszej Maryi Panny	121
31.	Litania do Matki Boskiej Bolesnej	125

32.	Litania do siedmiu boleści Najświętszej Maryi Panny	128
33.	Litania do Imienia Maryi	131
34.	Litania na Narodzenie Najświętszej Maryi Panny	134
35.	Litania na Nawiedzenie Najświętszej Maryi Panny	137
36.	Litania na uroczystość Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny	140
37.	Litania do Matki Boskiej Nieustającej Pomocy	143
38.	Litania na Oczekiwanie Najświętszej Panny Maryi	146
39.	Litania na Ofiarowanie Najświętszej Maryi Panny	148
40.	Litania na siedem radości Najświętszej Maryi Panny	151
41.	Litania do Matki Bożej Różańcowej	154
42.	Litania do Serca Maryi	156
43.	Litania do Matki Bożej Szkaplerznej z Góry Karmel	159
44.	Litania na Wniebowzięcie Najświętszej Maryi Panny	162
45.	Litania do świętych Aniołów	165
46.	Litania do Anioła Stróża	168

Część III
Litanie do Świętych

47. Litania do Wszystkich Świętych 173
48. Litania do patronów narodu polskiego .. 181
49. Litania do świętego Brata Alberta 187
50. Litania do świętego Alfonsa
 Marii Liguoriego 190
51. Litania do świętego Alojzego Gonzagi ... 192
52. Litania do świętej Anny 195
53. Litania do świętego Andrzeja Boboli 198
54. Litania do świętego Antoniego
 z Padwy 202
55. Litania do świętego Augustyna 206
56. Litania do świętej Barbary 208
57. Litania do świętego Benedykta 211
58. Litania do świętej Brygidy 214
59. Litania do świętego Dominika 217
60. Litania do świętej Faustyny
 Kowalskiej 220
61. Litania do świętego Franciszka
 z Asyżu 224
62. Litania do świętego Franciszka
 Ksawerego 227
63. Litania do świętego Franciszka
 Salezego 229
64. Litania do świętej Gertrudy 231
65. Litania do świętego Ignacego Loyoli 233

66. Litania do świętego Jacka	236
67. Litania do świętej Jadwigi Królowej	239
68. Litania do błogosławionego Jana Beyzyna	242
69. Litania do świętego Jana Chrzciciela	246
70. Litania do świętego Jana Nepomucena ..	249
71. Litania do błogosławionego Jana Pawła II	252
72. Litania do świętego Jerzego	256
73. Litania do błogosławionego ks. Jerzego Popiełuszki	259
74. Litania do świętego Joachima	262
75. Litania do świętej Joanny Franciszki de Chantal	265
76. Litania do świętego Józefa	267
77. Litania do świętego Judy Tadeusza	270
78. Litania do świętego Kajetana	273
79. Litania do błogosławionej Karoliny	275
80. Litania do świętej Katarzyny Aleksandryjskiej	278
81. Litania do świętego Kazimierza	281
82. Litania do świętej Marii Magdaleny	284
83. Litania do świętego Michała Archanioła	287
84. Litania do świętego Mikołaja	290
85. Litania do świętego Pawła	292
86. Litania do świętego Ojca Pio	295

87. Litania do świętych Piotra i Pawła	298
88. Litania do świętego Rocha	301
89. Litania do świętej Scholastyki	303
90. Litania do świętego Stanisława Biskupa	306
91. Litania do świętego Stanisława Kostki	309
92. Litania do świętej Teresy od Dzieciątka Jezus	312
93. Litania do świętej Teresy od Jezusa	315
94. Litania do świętego Walentego	318
95. Litania do świętego Wincentego à Paulo	321
96. Litania do świętego Wincentego Ferreriusza	324

Część IV

Litanie na różne okazje

97. Litania na Adwent	329
98. Litania na Wielki Post	332
99. Litania na Kwartalne Dni Modlitw	336
100. Litania na ostatni dzień roku	338
101. Litania nawróconego	342
102. Litania o żalu pochodzącym z miłości ...	346
103. Litania o dziękczynieniu	349
104. Litania o dobrą intencję	352
105. Litania podczas burzy i grzmotów	355

106. Litania w czasie utrapienia	360
107. Litania o formację promotorów społecznego przekazu	363
108. Litania o zbawienie od głupoty	367
109. Litania o pokorę	370
110. Litania za chorych	372
111. Litania przy konających	375
112. Litania za zmarłych	378
113. Litania o pragnienie nieba	381